

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 13/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av kollektivtrafiklagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av kollektivtrafiklagen (RP 151/2010 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

- verkställande direktör Terhi Penttilä, Länsi-
linjat Oy
- verkställande direktör Martti Paunu, Väinö
Paunu Oy
- projektchef Esa Mannisenmäki, Bussförbun-
det.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Tuula Ikonen och konsultativ
tjänsteman Hannamari Helke, kommunika-
tionsministeriet
- enhetschef Ari Herrala, Trafiksäkerhetsverket
- trafikingenjör Silja Siltala, Finlands Kom-
munförbund
- verkställande direktör Matti Rainio, Tampe-
reen Kaupunkiliikenne
- PR-chef Kirsi Koski, Tammerfors stad

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Statens ämbetsverk på Åland
- Trafikverket
- Kangasala kommun
- Lembois kommun
- Nokia stad
- Orivesi stad
- Birkalands förbund
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Bir-
kaland
- Matka Mäkelä Oy
- Finlands Lokaltrafikförbund rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att kollektivtrafiklagen ändras så att Tammerfors stad kan vara behörig myndighet för busstrafiken och den lätta spårvägstrafiken i Tammerforsregionen. Till behörighetsområdet ska utöver staden även höras Birkala, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Vesilahti och Ylöjärvi kommuner. Syftet med ändringen är att stödja den regionala utvecklingen och skapa förutsättningar för bättre service inom kollektivtrafiken.

Samtidigt överförs uppgifterna inom den internationella busstrafiken från kommunikationsministeriet till Trafiksäkerhetsverket. I propositionen ingår även ett förslag som gäller behörigheten för Statens ämbetsverk på Åland i fråga om den internationella trafiken. Dessutom ingår det en del tekniska ändringar i bestämmelsen om trafikidkares yrkesskicklighet.

Denna lag avses träda i kraft den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Sammanfattningsvis anser utskottet propositionen vara nödvändig och lämplig. Utskottet tillsträcker lagförslaget, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

I de stora stadsregionerna pendlar och rör sig människor över kommungränserna. Då kan det vara lämpligt att också trafiken planeras och genomförs övergripande i större regioner. Följaktligen välkomnar utskottet att Tammerfors stad föreslås bli behörig myndighet för busstrafiken och den lätta spårvägstrafiken i Tammerforsregionen.

De sakkunniga uttryckte oro för att transportföretagen i framtiden inte kommer att ges möjlighet att vara med och planera och förbereda trafiken i Tammerforsregionen. Enligt utskottet är det klart redan med stöd av förvaltningslagen (434/2003) att den behöriga myndigheten är skyldig att höra transportföretagen i tillräckligt stor omfattning. För tydlighetens skull föreslår utskottet att 12 § får en informativ hänvisning till förvaltningslagen där det föreskrivs om skyldigheten att höra parter i förvaltningsärenden och andra liknande procedurer.

De sakkunniga framhöll också att kommunernas gemensamma kollektivtrafiknämnd är den verkställande myndigheten i det samarbetsavtal som kommunerna i Tammerforsregionen har slutit enligt kommunallagen (365/1995). De framhåller därför att också lagen bör ange nämnden som behörig myndighet. Förslaget att en kommun anges som behörig myndighet stämmer överens med praxis för bestämmelserna om andra regionala myndigheternas befogenheter i liknande fall. Det är viktigt att samarbetet i regionerna regleras på samma sätt. Dessutom anser utskottet det inte befogat att i kollektivtrafiklagen ange hur kommunerna internt ordnar sin verksamhet. Bestämmelser om samarbete mellan kommunerna och gemensamma organ ingår i kommunallagen. Vad samarbetet kring kollektivtrafiken ska innebära närmare kommer att laggas fast i samarbetsavtalet mellan kommunerna.

I sitt samarbete kring kollektivtrafiken bör kommunerna dels se till helheten, dels beakta varandras synpunkter och behov, påpekar utskottet. Det bör vara naturligt att exempelvis i valet av trafikordning ta hänsyn till den kommun som i första hand berörs av planerna. Närmare bestämmelser om samarbete mellan kommunerna ingår i 10 kap. i kommunallagen.

Trots att de föreslagna bestämmelserna gäller den behöriga myndigheten och kommunerna i behörighetsområdet, bör kommunerna förbehållas möjligheten att dra sig ur samarbetet och kostnaderna i framtiden, om de vill. Vill någon kommun gå ur samarbetet och återgå till läget före samarbetet, bör nödvändiga lagstiftningsändringar beredas utan onödigt dröjsmål, påpekar utskottet.

Förslagen att lyfta över vissa av kommunikationsministeriets uppgifter till Trafiksäkerhetsverket och att utnämna en behörig myndighet i landskapet Åland är lämpliga och välkomna.

Utskottet föreslår att man i fortsättningen lämpligen kunde förskriva om behöriga myndigheter genom förordning i stället för genom lag.

Vid trafik enligt EG:s förordning om trafikavtal (Europarådets och parlamentets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg) bör det beaktas att tjänster enligt förordningen ska vara bl.a. fler, mer tillförlitliga, av bättre kvalitet eller fördelaktigare än marknadsmässiga tjänster. Det är viktigt att möjligheterna att ordna marknadsmässig trafik i Tammerforsregionen inte riskeras, påpekar utskottet.

Detaljmotivering

12 §. Myndigheter som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik. Utskottet föreslår att paragrafen får ett nytt moment med en hänvisning till förvaltningslagen. Det är informativ ändring som inte ändrar det rådande rättsläget. Vidare kompletterar utskottet ingressen i enlighet med detta.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 12 § med följande ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag**Lag****om ändring av kollektivtrafiklagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kollektivtrafiklagen (869/2009) 12 § 2 och 3 mom., 13 § 2 mom., 14 § 1 mom., 15, 17 och 18 §, 19 § 4 mom., 61 § och 62 § 5 mom., av dem 14 § 1 mom., 15, 17 och 18 § samt 19 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1694/2009, och

***fogas** till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1694/2009, ett nytt 5 mom. som följer:*

12 §

Myndigheter som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik

Bestämmelser om myndighetsförfarandet när tillstånd beviljas ingår i förvaltningslagen (434/2003). (Nytt)

Denna lag träder i kraft den

20 .

(2 och 3 mom. som i RP)

Helsingfors den 20 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
vordf. Saara Karhu /sd
medl. Mikko Alatalo /cent
Leena Harkimo /saml
Kalle Jokinen /saml
Jyrki Kasvi /gröna
Risto Kuisma /sd

Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /sv (delvis)
Markku Pakkanen /cent
Lyly Rajala /saml
Tero Rönni /sd
Janne Seurujärvi /cent
Ilkka Viljanen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.